

Talvivalkosipuleiden istutusohjeet

Talvivalkosipulit ovat isokyntisiä ja vahva-aromisia. Ne kasvattavat jäykän kukkavarren, jonka latvaan kehittyvät itusilmuja. Itusilmut poistetaan, jotta sipulit kasvaisivat isommiksi. Osa itusilmuista voi jättää, jos niitä haluaa käyttää lisäysmateriaalina. Jäykkäkartiset lajikkeet eivät sovellu letitettäviksi.

Luonnollinen kylmäkasittely

Talvivalkosipuli ei tarvitse kylmäkasittelyä, sillä se saa sen luonnostaan, kun se istutetaan syksyllä. Talvivalkosipuli istutetaan ulos syksyllä pari viikkoa ennen maan jäätymistä. Kasvu-aika on melko pitkä, noin 120 vuorokautta. Istuttamiseen asti valkosipulit säilytetään viileässä ja ehdottomasti kuivassa tilassa.

Ennen istuttamista

Viikko tai pari ennen valkosipulin istuttamista on hyvä poistaa sipuleiden ympäriltä ylimääräiset kuorikerrokset. Älä kuitenkaan poista sisintä kerrosta. Valkosipulin kynsiin jakaminen tulee tehdä hellävaraisesti. Valkosipuli voidaan lämpökäsitellä liottamalla kynsiä tunnin ajan 40-asteisessa vedessä. Tämä tehdään juuri ennen istutusta. Lämpökäsittelyllä torjutaan naattihometta.

Oikea istutusaika

Vältä istuttamasta valkosipuleita liian aikaisin syksyllä. Tarkoitus on vain saada kynnet juurtumaan kasvualustaan. Aloita istutus Pohjois-Suomessa syyskuun lopulla ja Etelä-Suomessa lokakuun puolivälistä alkaen. Mikäli istuttaminen viivästyy, olki- tai lehtikate antaa kynsille aikaa juurtua.

Kasvupaikan valinta ja valmistelu

Valitse aurinkoinen, lämmin ja tuulinen kasvupaikka. Muokkaa maa syvältä ja kuohkeuta hyvin. Tee kohopenkki, jotta vesi ei jäisi seisomaan. Kasvualustan tulisi olla runsasravinteinen, runsasmultainen ja läpäisevä, pH 6-7. Tarvittaessa kalkitus tehdään jo hyvissä ajoin ennen valkosipulin istuttamista. Lannoituksena on hyvä käyttää hyvin palanutta hevosenlantakompostia tai rakeista luonnonmukaista kanan-kakkalannoitetta. Lannoitetta levitetään ohut kerros vaon pohjalle ja sekoitetaan kasvualustaan kynsien istuttamisen yhteydessä.

Lannoitus ja kastelu

Lisäravinnetta annetaan keväällä maan sulettua sekoittamalla pintamultaan ja toisen kerran kesäkuun puolivälissä. Ruohokatetta on hyvä käyttää levittämällä keväällä 10 cm kerros valkosipulien juurelle. Myös puun tuhka on hyväksi valkosipulille, mutta sitä ei pidä antaa samaan aikaan muun lannoituksen kanssa.

Istuta kynnet noin 5 cm syvyyteen, noin 20 cm välein. Riviväli saa olla 30-50 cm. Varmista, että kynnen suippo pää on ylöspäin ja että kynsi saa kosketuksen kosteaan maahan. Valkosipulin kasvualusta ei saa kuivua liikaa kasvukauden aikana, joten muista kastelu kuivina kausina. Anna kerralla reilusti vettä, jotta juuret hakeutuisivat mahdollisimman syväälle kasvualustaan. Poutakausina kastele kerran viikossa kunnolla, 20-30 litraa vettä neliölle.

Rikkakasvien torjunta ja viljelykierto

Muista kitkeä rikkaruohot, jotta ne eivät häiritse valkosipuleiden kasvua. Valkosipulille suositellaan neljän vuoden viljelykiertoa, eli samalle paikalle istutetaan sipuleita vain joka neljäs vuosi.

Sadonkorjuu ja käsittely

Sadonkorjuun aika on käsillä, kun valkosipulin alimmat lehdet ovat kellastuneet. Mikäli valkosipulin nosto maasta viivästyy, irtoavat kynnet toisistaan. Tämä ei kuitenkaan haittaa käyttöä. Valitse aurinkoinen poutapäivä valkosipulin nostoajankohdaksi. Nosta lapiolla tai talikolla. Sipulit voi huuhdella puhtaiksi vedellä.

Valkosipulin kuivaus ja säilytys

Valkosipulin kuivaus kestää noin kuukauden, ja se tulee tehdä ilmastossa ja lämpimässä paikassa, suojassa sateilta. Nopea kuivattaminen tietää korkealaatuisia valkosipuleita. Kun sipulit ovat kuivuneet, työstä varret noin kolmesenttiseksi ja leikkaa pois juuret.

Hyvin kuivuneet talvivalkosipulit säilyvät huoneenlämmössä useita kuukausia. Säilytä verkko- tai paperipussissa. Paras säilytyspaikka on kuitenkin viileä, ilmava ja kuiva tila, jossa lämpötila on juuri plussan puolella.